

Forvaltningsplan for Kongrosletta naturreservat i Stjørdal kommune

UTKAST 03.08.2022

Foto: Solfrid Helene Lien Langmo, BioFokus

Forvaltningsplaner utarbeides etter et fast oppsett på nett: <https://fpnv.naturbase.no/>.
Dette er en utskriftsversjon av nettutgaven.

Innledning

Godkjent av	
Oppstartsdato	23.06.2021
Planlagt revisjon	01.01.2032
Sametingskonsultasjon	
Godkjent dato	
Høringsdato	
ephorde saksnummer	2021/10218
Forvaltningsmyndighet	Statsforvalteren i Trøndelag
Forvaltningsmyndighetstype	Statsforvalter
Oppsyn	
Fylker	Trøndelag
Kommuner	Stjørdal
Verneform	naturreservat
Verneplan	Skogvern
Vernet dato	23.06.2021

Om forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen skal sikre en enhetlig forvaltning av verneområdet ved å gi retningslinjer om bruk og brukerinteresser, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging og andre tiltak.

Forvaltningsplanen er en presisering og utdyping av verneforskriften, og gir retningslinjer for dispensasjonspraksis. Forvaltningsplanen definerer videre mål for forvaltningen av verneområder, og beskriver aktuelle tiltak for skjøtsel, tilrettelegging, besøksforvaltning mv. En forvaltningsplan er ikke et juridisk bindende dokument, men gir retningslinjer for forvaltningen av området i henhold til verneforskriften. Vanligvis skal forvaltningsplanen revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

Verneforskriften med tilhørende vernekart gir rammen for utarbeidelse av forvaltningsplanen. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for utarbeidelse av forvaltningsplan. Utkast til forvaltningsplan sendes på høring til grunneiere og berørte interesser. Forvaltningsplan for store verneområder og Ramsar-områder godkjennes av Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner utarbeidet av kommunen som forvaltningsmyndighet godkjennes av Statsforvalteren.

Retningslinjer for saksbehandling i verneplanarbeid ([Rundskriv T-2/15](#)) gjelder så langt det passer også for utarbeidelse av forvaltningsplaner.

Forvaltningsmyndighetens oppgave

Forvaltningsmyndigheten har ansvar for å forvalte verneområdet i tråd med verneformålet, og å treffe nødvendige tiltak hvis verneverdier trues. Forvaltningsmyndigheten utøver myndighet etter verneforskriften. Dette omfatter myndighet til å treffe vedtak om dispensasjon fra vernebestemmelsene. Forvaltningsmyndigheten kan også gi utfyllende retningslinjer om forvaltning av verneområdet og om skjøtsel. Videre har forvaltningsmyndigheten ansvar for informasjon til grunneiere, rettighetshavere og allmennheten om verneverdiene og vernebestemmelsene. Forvaltningsmyndigheten har som oppgave å planlegge og utføre skjøtsel i verneområdet, og å registrere og dokumentere naturverdier i området.

Handlingsrommet til forvaltningsmyndigheten følger av naturmangfoldloven og verneforskriften for verneområdet. Verneforskriften fastsetter forbudsbestemmelser, unntaksbestemmelser og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser for verneområdet. Forvaltningsmyndigheten har i tillegg hjemmel til å gi dispensasjon fra vernebestemmelsene i naturmangfoldloven § 48. Forvaltningsmyndigheten har ikke myndighet til å fatte vedtak som går ut over bestemmelsene i verneforskriften.

De sentrale forvaltningsorganer har overordnet ansvar for verneområdeforvaltningen, blant annet gjennom klagebehandling og fastsettelse av rammene for forvaltningen. De rettslige rammene og muligheten for utøvelse av skjønn er de samme uavhengig av hvem som er forvaltningsmyndighet. Sentrale forvaltningsorganer er Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet.

Tilleggsopplysninger

Kongrosletta naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon den 23. juni 2021. Det ble meldt oppstart av forvaltningsplanarbeidet samtidig med vernevedtaket, og en påminnelse med utvidet innspillsfrist ble sendt ut den 30. september 2021. Det praktiske arbeidet med forvaltningsplanen ble startet opp februar 2022. Det ble avholdt konsultasjon med reindrifta 29. juni 2022. Forvaltningsplanen er utarbeidet av Statsforvalteren i Trøndelag.

Områdefakta

Landareal (daa)	11196
Sjøareal (daa)	
IUCN-status	IUCN_IA
Ramsar-status	
Emerald-status	

Internasjonale forpliktelser

Norge har undertegnet en rekke internasjonale miljøavtaler. Mange av våre verneområder er svært viktige bidrag til at slike avtaler kan følges opp og gjennomføres i praksis.

IUCN-tekst

Norge er medlem i Den internasjonale naturvernunion ([IUCN](#)). Den har som mål å bevare natur og biologisk mangfold. Det finnes et eget program for arbeid med verneområder ([Protected Areas](#)). Under dette programmet er det blant annet utviklet et klassifiseringssystem med såkalte [IUCN-kategorier](#). Disse kategoriene benyttes i stor grad for å sammenlikne arbeidet med verneområder mellom ulike land, både regionalt og globalt.

Kongrosletta naturreservat faller inn under IUCN-kategori IA ('strict nature reserve'). Denne kategorien innebærer et vern for å ivareta biodiversitet og mulig geologiske/geomorfologiske egenskaper, hvor menneskelig bruk og påvirkning på området er begrenset for å sikre beskyttelse av verneverdiene.

Natur

Beskrivelse

Området ligger på et platå mellom Sondalen i sør og vest og Stjørdalsfjøret i nord. Kalkrik berggrunn og vekslende løsmasser gir store partier med svært rike vegetasjonstyper av både skog og myr, som gammel granskog hvor partier er kildepåvirket og kalkrik, og partier med kalkgranskog (VU) og høgstaude-grankalkskog. Deler av arealet er påvirket av tidligere beite. Stedvis har myrene preg av tidligere slått og enkelte myrer kan fremdeles regnes som slåttemyr. Fattigmyr er vanligst, men det finnes ganske mye intermediaære til ekstremrike myrer, bl.a. med mye brunskjene (VU). Mange orkideer er også registrert. Verdien av rikmyra er i Naturbase satt til svært viktig (lokalitet Kongrosletta, Ruvlen, BN00013608). Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: høgstaudegranskog (NT), kalkgranskog (VU), semi-naturlig myr (slåttemyr EN). Området dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: gammel granskog med bra kontinuitet og rik granskog som høgstaudegranskog og kalkgranskog. Den høye verdien på myrene i området trekker også verdien opp.

Naturtyper beskrivelse

Kongrosletta naturreservat strekker seg fra 400-500 m.o.h., og er en del av det store fjellplatået mellom Selbu og Stjørdal. Verneområdet strekker seg fra Rulven og elva Mølska i nord, Grønnfjellet i øst, Ytre Sonvatnet og Sunndalstjønnen i sør og Høstslettet og Buåsen i vest. Området er relativt flatt med vekslende mellom små åser, dalsøkk og slake myrheier. Mindre vatn og tjern finnes spredt i landskapet og langs deler av verneområdets nordgrense renner elva Mølska. Berggrunnen i området er næringsrik, noe som fører til at myrene og skogene i området inneholder en del næringskrevende arter og naturtyper.

Rødlistede naturtyper i Kongrosletta naturreservat

Norsk rødliste for naturtyper 2018 viser hvilke naturtype som har risiko for å gå tapt fra Norge. Naturtypene er delt opp i kategorier ut fra naturtypens risiko for å gå tapt: livskraftig (LC), nært truet (NT), sårbar (VU), truet (EN) og kritisk truet (CR). Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fageksperter.

Av rødlistede naturtyper i skog (Artsdatabanken 2018) finner vi i Kongrosletta naturreservat naturtypene høgstaudegranskog (NT) og kalkgranskog (VU). Disse næringsrike skogtypene ligger for det meste i lier og skråninger og er dominert av gran med varierende innslag av boreale lauvtrær, mens de mer næringsfattige typene forekommer ute på myrene og domineres av glissen furuskog. Skogen preges av gammel, flersjiktet fjellskog med grov, saktevoksende gran med grov sprekkebark. Det meste av grana er trolig rundt 150 år, men eldre trær, opp mot 200-300 år, er i partier godt representert. Boreprøver viser at flere trær er 140-180 år gamle. Bare svært sparsomt forekommer biologisk svært gammel furu (300-500 år) samt stående og liggende død ved av furu. Mye av skogen har innslag av kalkkrevende arter, blant annet orkidéer. Det er også en del liggende og stående død ved i området, både gran, furu og bjørk. Mye av skogen i området bærer tydelig preg av tidligere tiders kulturpåvirkning, med spor etter beite og slått. Det er også spor etter plukkhogster. Spesielt beite og slått har mange steder skapt en slags kalkrik lysåpen "engskog". Denne skogen er svært kalkrik, med høyt innslag av gras og næringskrevende urter, i tillegg til at mange av trærne er svært gamle og grove (Langmo 2020).

Av myrrealene dominerer bakkemyr store deler av verneområdet, men flatmyr, terrengdekkende myr (VU) og tuer av nedbørsmyr finnes også. Store arealer har intermediaær og rik myrvegetasjon, stedvis påvirket av tidligere slåtter, men fattigmyr er vanligst (Langmo 2020).

Kjernelokaliteter med spesielle naturtyper i Kongrosletta naturreservat

I BioFokus biologiske undersøkelser i 2019 før vernet av Kongrosletta naturreservat, ble det avgrenset og beskrevet syv kjernelokaliteter med spesielle naturtyper. Se vedlagt kartvedlegg for en rask oversikt over de syv kjernelokalitetene for spesielle naturtyper. For mer utfyllende beskrivelser av kjernelokalitetene og området ellers, vises det til rapport fra BioFokus (Langmo 2020). De syv kjernelokalitetene med spesielle naturtyper er som følger:

1. Kongrosletta, Ruvlen: rikmyr av utformingen åpen ekstremrikmyr i høgereliggende strøk - verdivurdering A (svært viktig)
2. Grønntjønnåsen: gammel granskog av utformingen gammel høyereliggende granskog - verdivurdering B (viktig)
3. Øst for Ingstadvollen: gammel furuskog av utformingen gammel høyereliggende furuskog - verdivurdering C (lokalt viktig)
4. Bjønndalen: kalkbarskog av utformingen kalkgranskog - verdivurdering B (viktig). Kalkgranskog er regnet som en sårbar (VU) naturtype.
5. Sopphaugen: gammel granskog av utformingen gammel høyereliggende granskog - verdivurdering (viktig)
6. Heståsen: kalkbarskog av utformingen høgstaude-kalkgranskog - verdivurdering (svært viktig). Høgstaudeskog er regnet som en nært truet (NT) naturtype.
7. Brottet-Buåsen: gammel granskog av utformingen gammel høyereliggende granskog - verdivurdering (viktig).

Arter beskrivelse

Innenfor Kongrosletta naturreservat er det i [Artsdatabankens artskart](#) per 11. februar 2022 registrert 109 ulike arter, hvorav 34 karplantearter, 9 lavarter, 15 mosearter, 6 sopparter, 36 fuglearter, 4 pattedyrarter, 2 insekterarter, 2 arter amfibier/reptiler og 1 fiskeart (se vedlegg). Artsregistreringene er fordelt rundt om i hele naturreservatet. Majoriteten av disse funnene er registrert i forbindelse med naturfaglige undersøkelser utført av BioFokus i forkant av vernet. Området har trolig et betydelig potensial for marklevende sopp og moser knyttet til rike vegetasjonstyper, moser og lav knyttet til rike bergvegger og blokker, og arter knyttet til gammel gran og dødved av gran (Langmo 2020). Den gamle lokalitetsbeskrivelsen for Kongrosletta-området i Naturbase omtaler området som viktig for hekkende vadefugl, og henviser til NOF-Stjørdal lokallag.

Rødlistearter beskrivelse

Norsk rødliste for arter 2021 er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Artene er delt opp i kategorier ut fra artens risiko for å dø ut: livskraftig (LC), nært truet (NT), sårbar (VU), truet (EN) og kritisk truet (CR). Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fagekspertene (Artsdatabanken 2021). I Kongrosletta naturreservat er det registrert arter i alle kategoriene.

Totalt er det i [Artsdatabankens artskart](#) per 11. februar 2022 registrert funn av 21 rødlista arter i Kongrosletta naturreservat (se vedlegg). Av disse er 1 art kritisk truet (CR), 1 art er sterkt truet (EN), 3 arter er sårbare (VU) og 16 arter er nært truet (NT). De resterende artene har kategorien livskraftig (LC), foruten arten kanadagås som er en fremmedart med kategorien svært høy risiko (SE). Brunskjene er registrert flere steder, delvis i mengder. På trær og gadd er det registrert gubbeskjegg (NT) i gode bestander. Det er et opplagt potensiale for rødlistearter knyttet til flere artsgrupper i verneområdet, i særlig grad moser og insekter (Langmo 2020).

Geologi beskrivelse

Berggrunnen i området består av en veksling mellom næringsrike og næringsfattige bergarter som ligger som striper fra sørvest mot nordøst, og veksler mellom kvartsitt, hornblendeskifer og glimmerskifer ([NGU Berggrunnskart](#)). Løsmassene består av store partier med morenemateriale i veksling med torv og myr, samt skinnere partier med tynt humusdekke over berggrunnen ([NGU Løsmassekart](#)). Mange steder inneholder morenematerialet til dels grove, kalkrike blokker som ligger spredt i terrenget. Flere steder innenfor verneområdet vises langstrakte, lave morenerygger i terrenget, og særlig i partier med myr har disse færre arter (Langmo 2020).

Klimaendring

Endring i temperatur og nedbør i fremtiden kan endre artssammensetningen i forhold til i dag. Et varmere klima kan medføre at skoggrensa trekker oppover i høyden, slik at man får mer slutta barskoger høyere i terrenget. Artsmangfoldet av både planter og dyr kan endres som følge av et varmere klima, idet mer varmekjære planter kan øke sin utbredelse. Økt omfang av ekstremvær som stormer/orkaner kan gi økt vindfelling. Vindfelling som økologisk faktor og skogfornyelse får økt betydning, med virkning på skogstruktur, arter av trær og alder på skogen.

Annen negativ påvirkning

Hogst

Det har i nyere tid vært hogster både inntil og innenfor dagens vernegrense, hovedsakelig ved Øystre Ingstadvollen, Ingstadvollåsen og Håkkådalen i nord. Hogst inntil vernegrensen kan endre sol- og fuktighetsforhold i området og dermed påvirke artenes miljø. Videre er eksponerte skogholt mer utsatt for vind, og hogst inntil verneområdet kan dermed føre til vindfall. Selv om det er ønskelig med død ved med tanke på biologisk mangfold i skog, er det viktig at alle nedbrytningsfaser av død ved er representert. Lang kontinuitet i død ved oppnås best ved at skogen og artene der selv sørger for råde, vindfall og foryngelse.

Fremmedarter

Foruten om arten kanadagås er det ikke registrert fremmedarter i naturreservatet.

Ferdsel

Kongrosletta naturreservat ligger tett på hyttefeltet ved Ytre Sonvatnet. Dette medfører at det er en del ferdsel i, gjennom og ved naturreservatet. Det eksisterer en ferdselstrasé mellom Seteråsen i nord og Ytre Sonvatnet og Sildra i sør. Denne traséen går gjennom deler av naturreservatets østre del og brukes både sommer- og vinterstid. I tillegg går det en tursti fra Seteråsen til Grønfjellet i forbindelse med en digital trimpost på Grønfjelpynten/Mølskhuken og videre innover til trimpost ved Varghiet. Deler av denne sien krysser en liten del av naturreservatet i nord-øst. Ferdsel på barmark kan føre til slitasje og erosjon på vegetasjonen, spesielt i myr. Dette gjelder også barmarkskjøring og ferdsel med snøskuter i perioder med lite snø. Det er særlig i nord inn mot Håkkådalen spredte spor etter kjøring med firhjuling og tyngre kjøretøyer i forbindelse med hogst og elgjakt i området.

Brukshistorikk

Eierstruktur

Kongrosletta naturreservat berører 13 ulike bruks- og gårdsnummer, fordelt på 9 grunneiere.

Verneprosess

Kongrosletta er tilbudt av grunneiere gjennom ordningen med frivillig vern. På bakgrunn av de biologiske verdiene som finnes i området (Langmo 2020), kvalifiserte området til vern som naturreservat etter naturmangfoldloven. Kongrosletta naturreservat bidrar i høy grad til oppfylning av kriterier ved skogvernet (Fremstad et al 2017), særlig på grunn av forekomster av kalkskog og i noe grad også gammel granskog.

Restriksjonsområder

I Kongrosletta naturreservat er det ingen direkte forbud mot ferdsel, men i henhold til forskriften er det forbudt å foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I dette tilfellet er formålet å bevare et område som representerer gammel, stedvis rik granskog med høgstaudegranskog og kalkgranskog, samt sjelden, sårbar og truet natur som rikmyr og slåttemyr. Reindrifta kan uten søknad utføre nødvendig uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, men ikke i naturtypeområde nr. 2 - 7 som vist i kart i vedlegg. Dette er for å bevare naturverdiene knyttet til disse lokalitetene.

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Hovedregelen er at motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy, og at sykling utenom eksisterende stier er forbudt. Se kapitlet "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer" for nærmere beskrivelse av vernebestemmelsene med tilhørende unntaksbestemmelser.

Vernegrense

Verneområdet er avgrenset for å fange opp rik og gammel skog i liene rundt Kongrosletta, samt et betydelig areal med rike myrtyper. Storparten er LNFR-områder i kommuneplanens arealdel (2013-2022). En mindre del i sørøst, ved Ytre Sonvatn, er LNFR for spredt fritidsbebyggelse.

Brukshistorie

Mye av skogen i området bærer tydelig preg av tidligere tiders kulturpåvirkning, med spor etter beite, plukkhogst og slått. Moen (1983) anslår i sin rapport om myrundersøkelser i Nord-Trøndelag at slått i Kongrosletta-området opphørte på 1930-tallet. Det er ikke kjent om det har foregått utmarksslått i området i nyere tid. Det har tidligere vært flere setrer i og ved naturreservatet, men det er ikke aktiv seterdrift i området i dag. Det beiter noe sau og rein i verneområdet. Mange steder i granskogsområdene vises spor etter gamle plukkhogster, og deler av furuskogen i området er hardt gjennomhogd gjennom flere generasjoner. Det er også registrert nyere hogst innenfor naturreservatet (før vernetidspunktet), spesielt ved Øystre Ingstadvollen og Ingstadvollåsen i nord. Det er også spor etter tømmerfløtingsaktivitet i verneområdet. Mølsktjønnna har tidligere vært vannmagasin for tømmerfløting. Spor etter demningen vises fremdeles.

Reindrift

Formålet med opprettelsen av Kongrosletta naturreservat omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Vernet skal ikke være til hinder for rasjonell reindrift, og området skal forvaltes slik at reindrift vil kunne foregå som tidligere. Kongrosletta naturreservat inngår i sin helhet i Essand reinbeitedistrikt (Saanti sijte). Essand reinbeitedistrikt er et helårsdistrikt, uten klare

geografiske skiller mellom årstidsbeitene. Kongrosletta naturreservat berører både trekk- og flyttleier. Det var ved vernetidspunktet ingen reindriftsgjerder eller -anlegg i verneområdet. Reindrift i naturreservatet reguleres hovedsakelig av reindriftsloven.

Reinbeitedistriktene er pålagt å utarbeide distriktsplan, jf. § 62 i reindriftsloven. Distriktsplanen skal vise hvilke terrenggående kjøretøy som brukes, samt ha bruksregler for motorisert ferdsel på barmark (Distriktsplan for Saanti Sijte 2014-2019). Etter reindriftslovens § 23 skal motorisert ferdsel på barmark begrenses mest mulig og så langt som mulig foregå etter faste traséer. For motorisert ferdsel på barmark kan distriktsplan/bruksregler, som beskriver motorisert ferdsel tilstrekkelig, legges til grunn for tillatelse etter verneforskriften.

Se kapittelet "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer" for beskrivelse av vernebestemmelsene med tilhørende unntaksbestemmelser som gjelder for reindrifta.

Friluftsliv

Ifølge en kartlegging av friluftsområder i Stjørdal fra 2020, er Kongrosletta naturreservat en del av et større friluftsområde med vurderingen "svært viktig". Det er to hovedutfartsområder i området; Sildra i sør og Seteråsen i nord. Sildra er det største utfartsområdet med stor og tilrettelagt parkeringsplass med handicaptoalett og informasjonstavler, bruer, grøftet og gruset gangsti inn til Sonvatna hyttefelt sommerstid, sykkelkur m.m. Det andre store utfartsområdet er Seteråsen ved Flornes. Veien opp til Seteråsen har fram til vernetidspunktet vært holdt vinteråpen, og var før vernetidspunktet et viktig utfartsområde for snøskuterkjøring inn til hyttefeltet ved Ytre Sonvatnet. Seteråsen er også et viktig utfartsområde for turgåere og andre, både sommer- og vinterstid. Ved Seteråsen går det en gruset gangsti rundt Brattbekktjønnin. Her er det gapahuker, bålplasser, varmehytta "Seksanten" og ei universelt utformet fiskebrygge. Det går flere turstier fra Seteråsen/Brattbekktjønnin og innover i terrenget både i og utenfor naturreservatet. Sonvatna Hytteforening har periodevis kjørt opp skispor med snøskuter fra Seteråsen og over Kongrosletta, via hyttefeltet ved Ytre Sonvatnet og inn til Varghiet ved foten av fjellet Finnkleppen.

Se kapittelet "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer" for nærmere beskrivelse av vernebestemmelsene med tilhørende unntaksbestemmelser om friluftsliv, sykling, bålbrekking, sanking m.m.

Jakt og Fiske

Området blir brukt til både storvilt- og småviltjakt.

Kulturminner

Det er registrert én kulturminnelokalitet på Øyvollen, lengst sør i Kongrosletta naturreservat ved hyttefeltet ved Ytre Sonvatnet. Dette kulturminnet er et jernvinneanlegg fra før-reformatorsk tid, dvs. før 1537. Kulturminnet er derfor et automatisk fredet kulturminne etter kulturminneloven. Det er flere registrerte jernvinne- og kullfremstillingsanlegg i Håkkådalen, nord for naturreservatet. Kulturminner kan søkes opp i kart på nettstedet [kulturminnesøk](#).

Bygg og Installasjoner

For utenom ei lita trebru over utløpsbekken til Grønnfjellvolltjønnna er det ingen bygg, installasjoner eller hyttetomter som omfattes direkte av vernet. Det er imidlertid fire hytter/setrer som befinner seg i området, men disse er skilt ut som "hull" i verneområdet. To av disse befinner seg ved Grønnfjellvollen nordøst i naturreservatet og to befinner seg sør i naturreservatet, like ved Ytre Sonvatnet. Langs den nordlige grensen av naturreservatet finnes det til sammen tre bruer

som krysser elva Mølska. Videre er det satt opp enkle merkepåler i tre langs traséen mellom Seteråsen og Ytre Sonvatnet.

Infrastruktur

Forutenom tre bruer over Mølska i nord, ei bru over utløpsbekken til Grønnfjellvilltjønnna, og en merket trasé mellom Seteråsen og Ytre Sonvatnet er det ingen infrastruktur i naturreservatet. Hyttene i området er ikke koblet på infrastruktur som vann, strøm og kloakk.

Motorferdsel

Det er i utgangspunktet forbudt med motorferdsel i naturreservatet, både til lands og til vanns, herunder landing og start med luftfartøy.

Kongrosletta naturreservat ligger tett på et hyttefelt med om lag 100 hytter ved Ytre Sonvatnet. Hyttefeltet har ikke sommervei og bruk av snøskuter vinterstid benyttes for å frakte materialer, ved og proviant inn til hyttene. Noen kjører snøskuter inn til Ytre Sonvatnet fra Sildra, mens andre kjører fra Seteråsen. Deler av snøskutertraséen mellom Seteråsen og hyttefeltet ved Ytre Sonvatnet krysser Kongrosletta naturreservat i øst. Traséen er merket med enkle påler i tre. Fordelingen av snøskutere mellom Sildra og Seteråsen var før vernetidspunktet ca. 50/50, med omlag 30 snøskutere på hvert sted.

Se kapittelet "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer" for nærmere beskrivelse av vernebestemmelsene med tilhørende unntaksbestemmelser for motorisert ferdsel.

Forvaltning

Innledning

Naturreservatet skal forvaltes i tråd med verneforskriften. Her finnes vernebestemmelsene for naturreservatet, unntak fra vernebestemmelsene, og dispensasjonsbestemmelser. Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for behandling av eventuelle dispensasjonssøknader. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes forvaltningsmyndigheten.

Verneforskriften for Kongrosletta naturreservat er gjeldende lovverk for naturreservatet og regulerer hva som er tillatt, hva som er forbudt, og hva som kan tillates etter dispensasjon. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes til forvaltningsmyndigheten. I verneforskriftens § 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) er det listet opp en rekke tiltak som er vurdert under verneprosessen. Her kan det gis dispensasjon, under visse vilkår. Dersom det viser seg at tiltaket er til skade for verneverdiene, vil forvaltningsmyndigheten kunne inndra godkjente dispensasjonssøknader, eller avslå nye søknader. I de tilfeller der det søkes om tiltak som ikke er nevnt i verneforskriften § 7, behandles søknaden etter verneforskriften § 8 som er sammenfallende med naturmangfoldloven § 48. Tiltaket kan da gis dispensasjon dersom det verken går imot vernets formål eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan også gis dispensasjon dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Forvaltningsmyndigheten har ansvar for å ivareta verneverdiene i Kongrosletta naturreservat og sette i gang tiltak dersom verneverdiene trues. Kongrosletta naturreservat skal forvaltes etter verneforskriftens bestemmelser i samsvar med verneformålet: *"Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel, stedvis rik granskog med høgstaudegranskog og kalkgranskog. Videre er formålet å bevare sjelden, sårbar og truet natur som rikmyr og slåttemyr. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget."* (verneforskriftens § 1).

Grunneiere beholder eiendomsretten i områder som vernes, men utøvende rettigheter reguleres etter verneforskriften ved at den setter særskilte rammer for bruk og fysiske tiltak i området. Verneforskriften endrer ikke grunneiers rettigheter og plikter etter annet regelverk uten at dette fremgår særskilt av forskriftene. Vern av et område endrer for eksempel ikke grunneiers forvaltning av jaktrettigheter, eller rett til å nekte oppføring av tiltak på sin eiendom. Vern endrer heller ikke grunneiers ansvar for farlige innretninger mv. på egen eiendom. Vernet kan innebære forbud eller innskrenkninger i grunneiers, rettighetshavers og allmennhetens rådighet, men gir ikke vernemyndigheten eller det offentlige noen særskilt rådighet ut over det som følger av adgangen til skjøtsel. Forvaltningsmyndigheten har heller ikke adgang til å pålegge grunneier eller andre privatpersoner å utføre skjøtsel.

Forvaltningsmyndigheten kan initiere oppsyn, overvåking eller tiltak i naturreservatet. Aktuelle aktører i forbindelse med utføring av forvaltningstiltak kan være Statens naturoppsyn (SNO), grunneier og eventuelle eksterne aktører. Statens naturoppsyn (SNO) er forvaltningsmyndighetens feltapparat. SNO har en todelt tilsynsmyndighet som retter seg både mot tilsyn med naturtilstanden og menneskets atferd i naturen. Veiledning og informasjon er også en viktig del av oppgavene. Samtidig utfører SNO registrering, overvåking, tiltak og skjøtsel på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten. SNO fører kontroll med at verneforskriften og eventuelle dispensasjonsvedtak overholdes.

Tiltaksplan

ID_TILTAK	PRI	Beskrivelse	Kategori	Bevaringsmål	Dato innlagt	Dato ferdig	Internt opphav
ID_TILVV00003703_00000001	1	Sette opp informasjonstavler der snøskutertrasé krysser naturreservatet	Til rettelegging og informasjon	Ikke valgt	27.06.2022		Ja

Skjøtselsplan

Ikke behov for plan

Besøksforvaltning

Plan innarbeidet som del av forvaltningsplanen

Forvaltningsutfordringer

Naturtypene som beskrevet i forvaltningsplanen og kartleggingen til BioFokus (Langmo 2020) trenger ingen form for skjøtsel, da verdiene i disse naturtypene er knyttet til områdets rikhet og skogens alder. Den beste skjøtselen vil i dette tilfellet å la områdene forbli mest mulig urørt. Det er ikke registrert fremmedarter i verneområdet som kan true verneverdiene.

Kongrosletta består av store myrarealer og tåler dermed lite ferdsel før det blir spor og slitasje i terrenget. Seteråsen er et populært utfartsområde både sommer og vinter. Det kan derfor bli behov for å tilrettelegge stien mellom Seteråsen og Ytre Sonvatnet (snøskutertraséen) for bruk sommerstid. Her vil klopplegging over våte og erosjonsutsatte partier være et naturlig valg. Det finnes også en populær tursti som går gjennom deler av naturreservatet i nord-øst. Denne stien går fra Seteråsen til en trimpost på Grønfellpynten/Grønfjellet. Også her kan det være behov for tilrettelegging av stien dersom slitasjen på vegetasjonen blir for stor.

Naturmangfoldloven

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven kapittel II kommer til anvendelse ved utøvelse av offentlig myndighet, og må vurderes når det treffes vedtak etter verneforskrifter. De miljørettslige prinsippene er kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Prinsippene er ikke selvstendige vedtakshjemler, men skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold etter andre bestemmelser. Dette innebærer at prinsippene skal være en del av vurderingen både ved vedtak med hjemmel i spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskrifter og ved vedtak etter naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 7 angir at det skal fremgå av vedtaket hvordan prinsippene er vurdert.

Verneforskrift URL

<https://lovdata.no/forskrift/2021-06-23-2105>

Sentrale føringer

Naturmangfoldloven § 48 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gi dispensasjon fra verneforskriften i tre alternative tilfeller; dersom det ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, dersom sikkerhetsmessige hensyn gjør det nødvendig, eller dersom hensynet til vesentlige samfunnsmessige hensyn gjør det nødvendig.

Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsees, eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert, på vernetidspunktet. Første alternativ dekker tilfeller hvor verneformål og verneverdier tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene, og er i utgangspunktet ment for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en kan-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon. Det er nødvendig med en bredere vurdering av om det bør gis dispensasjon.

Naturmangfoldloven § 47 gir generelle regler om forvaltningsmyndighetens adgang til å foreta skjøtsel i verneområder. Bestemmelsen gir for det første forvaltningsmyndigheten adgang til å utøve en viss fysisk rådighet uten grunneiers samtykke. For det andre gir bestemmelsene adgang til i skjøtelsøyemed å treffe tiltak som vernebestemmelsene ellers forbyr eller regulerer. Verneforskriftens unntak for skjøtselstiltak gjelder bare for skjøtsel som forvaltningsmyndigheten står for og som gjelder verneområdet. Bestemmelsen i § 47 gir ikke adgang til å pålegge grunneieren en viss bruk av området.

Det som kan foretas med hjemmel i § 47 er tiltak for å opprettholde eller oppnå natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Skjøtselstiltak som innebærer høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden på vernetidspunktet kan ikke skje med hjemmel i § 47. Adgangen til skjøtselstiltak gir også rett til nødvendig motorferdsel innenfor hele verneområdet uten grunneieres samtykke. Dersom det er nødvendig å passere eiendom utenfor verneområdet for å komme fram, gir naturmangfoldloven § 72 adgang til det. Berører skjøtselstiltak privat eiendom eller rettigheter i verneområdet skal eieren eller rettighetshaveren så vidt mulig varsels på forhånd. Økonomiske fordeler ved gjennomføringen av skjøtselstiltak tilfaller grunneiere eller rettighetshaveren. Tiltak som ikke kan foretas med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 krever avtale med grunneier.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Vegetasjon	§ 3 punkt a	Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er ikke tillatt å fjerne planter og plantedeler fra naturreservatet. Planting eller såing av trær eller planter er forbudt. Innføring av nye plantearter er heller ikke tillatt. Det er lov å sanke bær og matsopp.
Dyreliv	§ 3 punkt b	Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt. Det bør tas ekstra hensyn i hekketiden ved for eksempel å unngå rasting der man ser eller antar det er reir med egg.
Skogbruk	§ 3 punkt a og c	Det er ikke tillatt med skogbruk i verneområdet. Vegetasjonen er vernet mot skade og ødeleggelse, og planting eller såing av trær og annen vegetasjon og utsetting av dyr er forbudt. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet.
Landbruk og beiting	§ 3 punkt a og c, § 4 punkt d og j, § 6 punkt a og § 7 punkt h og k	Det er ikke tillatt med landbruksvirksomhet i verneområdet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon og utsetting av dyr er forbudt. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet. Dersom noen har seterrettigheter i verneområdet, beholdes disse, men vernet kan innskrenke eller forby fysiske tiltak og aktivitet som er i strid med verneforskriften. Slike tiltak må i så fall omsøkes. Vernebestemmelsene er ikke til hinder for beiting og utsetting av saltsteiner. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til motorisert ferdsel i forbindelse med utsetting av saltstein. Det er også tillatt med nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten, f.eks. ATV (4- eller 6-hjuling) med belter eller beltegående elgtrekk. Statens naturoppsyn (SNO) skal varsles før slik kjøring. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting, samt motorisert ferdsel i forbindelse med dette.
Kulturminner	§ 5 og § 7 punkt c og k	All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Det kan etter søknad gis dispensasjon til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner, samt nødvendig motorferdsel i den forbindelse.
Bygninger og innretninger	§ 3 punkt c, § 4 punkt e og § 7 punkt j og k	Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet. Dette gjelder blant annet oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker eller lignende, framføring av luftlinjer, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse. Listen er ikke uttømmende. Vernebestemmelsene er ikke til hinder for å vedlikeholde eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Dette inkluderer også bruene over Mølska, brua over utløpsbekken til Grønnfjellvolltjønnna og eventuelle andre bruer og innretninger inne i verneområdet. Dersom bygninger eller andre anlegg og innretninger går tapt ved brann eller naturskade, kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi dispensasjon til gjenoppføring, samt motorferdsel i forbindelse med dette.
Forurensning og avfall	§ 3 punkt c	Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet. Dette gjelder blant annet utføring av kloakk eller annen form for forurensning, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Henleggelse av avfall og forsøpling er forbudt. Listen er ikke uttømmende.

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Ferdse generelt	§ 5	Det finnes ikke restriksjonsområder i verneområder hvor det ikke er lov til å ferdes. Alle kan ferdes til fots i hele naturreservatet så lenge den skjer varsomt og tar hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
Bruk av snøskuter	§ 5 punkt a, § 7 punkt f	<p>Det er i utgangspunktet forbudt med motorferdsel til lands og til vanns i naturreservatet, herunder landing og start med luftfartøy. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til nødvendig motorferdsel for transport av ved, materialer og utstyr til eksisterende hytter i og bakenforliggende naturreservatet med beltekjøretøy (snøskuter) på vinterføre. Kjøringen skal foregå langs kartfestede traséer som vist på kart i vedlegg, og skal kun foregå på frossen og snødekt mark, og uansett ikke etter 30. april. Kjøring med snøskuter skal kun foregå etter merkede traséer som vist i kart i vedlegg. Ren persontransport og turkjøring er ikke tillatt, men personer kan sitte på dersom det er plass.</p> <p>Statsforvalteren i Trøndelag har praksis med å gi fem (5) turer tur/retur med snøskuter på vinterføre for alminnelig transport av proviant, ved og utstyr inn til hytter i eller bakenforliggende verneområdet. I tillegg åpnes det for praksis med én (1) hel dag til vedkjøring. Det betyr at du kan kjøre flere turer med ved gjennom naturreservatet i løpet av en dag uten at det går på bekostning av de fem turene for alminnelig transport av proviant og utstyr. Her kan det gis femårige dispensasjoner. Ved ekstraordinære behov, slik som ved transport av større mengder materialer eller inventar, kan antall turer økes utover fem turer til det som anses nødvendig for slike behov. I en eventuell søknad om utvidet antall turer må behovet begrunnes godt. Her vil det gis ettårige dispensasjoner.</p> <p>Dersom det behov for flere turer utover de fem turene for alminnelig transport av proviant og utstyr, den ene dagen med vedkjøring og eventuelle tilleggsturer begrunnet i ekstraordinære behov, kan det benyttes leiekjørere. Antall turer med leiekjørere trekkes ikke fra den enkeltes kjørebok. Det vil si at det ikke er begrensning på antall turer leiekjørere kan kjøre per person. Se nettsidene til Stjørdal kommune for en oversikt over godkjente leiekjørere for leiekjøring med snøskuter på vinterføre i Stjørdal kommune. Leiekjørere har løyve til å ta på seg transportoppdrag med snøskuter som er beskrevet i motorferdselsforskriften § 5: - transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte (ikke persontransport) - tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag - transport for massemedia på reportasjeoppdrag - persontransport av funksjonshemmede (persontransport) - transport av ved</p>
Persontransport av personer med varig funksjonshemming	§ 5 punkt a, § 7 punkt f	For personer med varig funksjonshemming kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til persontransport, samt flere turer etter behov utover de fem turene for alminnelig transport av proviant og utstyr. Her kan det gis femårige tillatelser. Da skal det i søknaden legges ved en legeerklæring. I vurderingen av søknaden legges det vekt på hva legeerklæringen sier om diagnose og søkers evne til mobilitet. Diagnosen må være varig og ikke knyttet til alderdom. Ved behov kan antall turer økes til det som anses nødvendig. Leiekjørere kan i tillegg utføre persontransport av funksjonshemmede. Kjøring skal kun foregå på frossen og snødekt mark, og uansett ikke etter 30. april. Kjøring med snøskuter skal kun foregå etter merkede traséer som vist i kart i vedlegg.
Oppkjøring av skispor	§ 5 punkt a og § 8	Flora IL og Sonvatna hytteeierforening har inngått en samarbeidsavtale om å kjøre opp skiløyper i området. I den forbindelse er det også utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Sonvatna hytteforening og Essand reinbeitedistrikt (Saanti sijte) som

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
		hensyntar reindriftsinteressene i området. Denne avtalen sier blant annet at skiløypekjøring kun skal foregå i tidsrommet 1. februar - 20. april hvert år, at kjøring skal avtales med leder Essand reinbeitedistrikt på forhånd, og at reinbeitedistriktet kan avslutte løypekjøringen i hele eller deler av området dersom rein trekker inn i området. Søknad om tillatelse etter verneforskriften vil forholde seg til disse avtalene. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon etter forskriftens § 8 til oppkjøring av skispor langs bestemte traséer (se vedlagt kart). Tiltaket må følge bestemte vilkår om hvem som utfører tiltaket, utstyr som kan benyttes, trasé for kjøring og sluttdato for tiltaket. Her kan det bli gitt femårige dispensasjoner. Kjøring skal kun foregå på frossen og snødekt mark. Etter motorferdselloven kan idrettslag kjøre opp skispor for allmennheten. Alle de som kjører sporlegger skal derfor være medlemmer i idrettslaget. Tiltaket må også være i tråd med avtaler mellom idrettslaget, hytteforeningen og reindrifta. Dispensasjon fra verneforskriften til å kjøre skiløyper trumfer ikke avtalene mellom idrettslaget, hytteforeningen og reindrifta.
Ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynstjeneste	§ 6 første ledd og § 7 punkt a	Forbudet mot motorferdsel er ikke til hinder for tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynstjeneste. Motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynstjeneste krever dispensasjon fra verneforskriften.
Militær operativ virksomhet og motorferdsel	§ 6 første ledd og § 7 punkt a	Forbudet mot motorferdsel er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet. Motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til militær operativ virksomhet krever dispensasjon fra verneforskriften.
Skjøtselstiltak og eventuell motorferdsel	§ 6 første ledd	Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet. Dersom det blir nødvendig med motorferdsel, f.eks. bruk av ATV eller snøskuter, er dette hjemlet i verneforskriften § 6 første ledd. Forvaltningsmyndigheten har ikke adgang til å pålegge grunneier eller andre privatpersoner å utføre skjøtsel.
Arrangementer	§ 3 punkt d og § 7 punkt b	Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt. Dette innebærer også plassering av trimposter innenfor naturreservatets grenser, da slik organisert aktivitet kan tolkes som 'et større arrangement'. Et fåtall telt, en skoleklasse på tur eller tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av barnehager, ideelle organisasjoner eller liknende, regnes ikke som større arrangementer og omfattes ikke av forbudet. I tvilstilfeller bør det tas kontakt med forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til avgrenset bruk av naturreservatet i forbindelse med større arrangementer.
Bålbrenning	§ 4 punkt g	Bålbrenning er tillatt i naturreservatet. Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålbrenning på stedet er tillatt. Å felle større trær, både ferske og tørre, til bål eller annet er ikke tillatt (det er noen unntak for reindrifta, se retningslinjer nedenfor).
Droner	§ 3 punkt b og § 5	Verneforskriften er ikke til hinder for droneflyving i samsvar med gjeldende lovverk. Dette gjelder også for reindriften. Husk at dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Bruk av droner skal skje varsomt og ta hensyn til bl.a. dyreliv.

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Rydding og merking av stier	§ 4 punkt i og § 7 punkt g og j	Rydding av eksisterende stier er tillatt. Med rydding menes fjerning av greiner og nedfall på stien. Ved rydding av nedfall skal den delen av treet/vindfallet som ligger over stiens eksisterende bredde kappes vekk. Nedfall skal ikke fjernes fra reservatet eller ryddes i haug, men legges ved siden av stien. Dersom en ønsker å merke, rydde og vedlikeholde eksisterende stier, løyper og ferdselsveier ut over fjerning av kvist, greiner og vindfall fra stien, samt motorferdsel i forbindelse med dette, kreves det dispensasjon fra verneforskriften.
Sanking av bær og matsopp	§ 4 punkt a	Det er tillatt å sanke bær og matsopp i naturreservatet.
Sykling	§ 5 punkt b	All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Sykling er tillatt langs eksisterende stier, men siden naturreservatet består av store deler myr anbefales det at all sykling unngås.
Jakt, fangst og fiske	§ 4 punkt b, c, f, h og § 6 punkt b og § 7 punkt d og k	Verneforskriften legger ikke begrensninger på jakt, fangst og fiske, samt felling av store rovdyr, i samsvar med gjeldende lovverk. I forbindelse med storviltjakt er det lov til å sette opp mobile, midlertidige jakttårn som fjernes etter jakt sesongen er ferdig, samt at det er lov til å fjerne mindre mengder kvist for å rydde skuddplass. Felt elg eller hjort kan fraktes ut av naturreservatet med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Med lett beltekjøretøy menes ATV (4- eller 6-hjul) med belter eller elgtrekk med belter. Med varige spor menes spor som er synlige i terrenget mer enn ett år. Våte områder bør derfor unngås. Om det er behov for å bruke annet kjøretøy for uttransport av felt elg og hjort, må dette omsøkes til forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og motorferdsel i forbindelse med dette. Det er ikke lov til å sette ut dyr (inkl. fisk) i naturreservatet.
Reindrift - generelt	§ 4 punkt d og j	Vernet skal ikke være til hinder for rasjonell reindrift, og området skal forvaltes slik at reindrift vil kunne foregå som tidligere. Reindriften skal i all hovedsak reguleres gjennom reindriftsloven, men hvis dette kommer i konflikt med verneforskriften vil verneforskriften være bestemmende.
Reindrift - motorferdsel på snødekt mark	§ 6 punkt c	Reindriften trenger ikke å søke om nødvendig bruk av motorferdsel på snødekt mark. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtalen med oppdragsgiver.
Reindrift - motorferdsel på barmark og i luftrom	§ 7 punkt i	Det kan etter søknad gis dispensasjon til nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy (tohjul eller ATV) på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift. Det forutsettes at barmarkskjøringen skal begrenses mest mulig i reindriften og at det velges traséer som gir minst mulig terrengslitasje. Forvaltningsmyndigheten kan gi femårige tillatelser, som kan koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.
Reindrift - gjerder og anlegg		Oppføring av gjerder og reindriftsanlegg i forbindelse med reindrift er ikke nevnt i verneforskriften, men forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til oppføring av gjerder og reindriftsanlegg i forbindelse med reindrift, jf. verneforskriften § 8 og naturmangfoldloven § 48. Med reindriftsanlegg menes gammer, gjeterhytter, gjerder og sanketrøer.

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Reindrift - rydding av kjøre- og flyttleier	§ 4 punkt m	Reindriffta trenger ikke å søke om rydding av eksisterende flyttleier eller kjøreleier, som vist på kart i vedlegg.
Reindrift - uttak av virke	§ 4 punkt k og l	Verneforskriften er ikke til hinder for skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle bruksgjenstander, herunder rirkuler på bjørk. Disse bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den enhver gjeldende norske rødliste eller uttak av rirkuler på andre tresorter enn bjørk. Arter i den gjeldende rødlisten for truede arter kan søkes opp på nettsidene til Artsdatabanken. Reindriffta kan ta ut bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifftsutstyr. Bestemmelsen gjelder ikke vedhogst for å frakte vekk fra området. Uttaket skal derimot ikke foregå i naturtypeområde nr. 2 - 7 som vist i kart i vedlegg. Dette er for å bevare naturverdiene knyttet til disse lokalitetene.
Reindrift - jakt, fangst og fiske	§ 4 punkt b	Verneforskriften legger ikke begrensninger på jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk. Dette gjelder også for reindrifften, som reguleres av reindrifftsloven. Reindriffta kan drive jakt, fangst og fiske i statsallmenning på samme vilkår som gjelder for personer som er fast bosatt i den kommune, bygd eller grend hvor allmenningen eller statseiendommen ligger. Eiendommene i Kongrosletta naturreservat er imidlertid ikke statsgrunn og rettigheten trer ikke i kraft.
Reindrift - droner		Verneforskriften er ikke til hinder for dronetryving i samsvar med gjeldende lovverk. Dette gjelder også for reindrifften. Husk at dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Bruk av droner skal skje varsomt og ta hensyn til bl.a. dyreliv.

Tilgrensende verneområder

Det er ingen direkte tilgrensende verneområder til Kongrosletta naturreservat, men verneområdet befinner seg kun 2-3 km nordvestlig for Skarven og Roltdalen nasjonalpark.

Tilleggsopplysninger

Verneforskriften angir en rekke aktiviteter eller tiltak som er forbudt i verneområdet. I tillegg er det fastsatt en rekke direkte unntak fra forbudene. Aktiviteter og tiltak som er direkte unntatt fra forbudene kan gjennomføres uten søknad. Forvaltningsmyndighet har plikt til å vurdere om aktuelle tiltak er tillat etter vernebestemmelsene, og behandle søknader om å gjennomføre tiltak i verneområdet. Forvaltningsmyndighet skal behandle søknader i tråd med verneforskriftens bestemmelser, naturmangfoldloven og forvaltningsloven. I tillegg må de som søker få svar på spørsmål om hvordan bestemmelsene i regelverket skal forstås.

Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene skal inneholde:

- Tiltakshavers /søkers navn og adresse
- Kart med inntegnet plassering av tiltaket
- Eiendomsforhold (evt. grunneiers tillatelse)
- Beskrivelse av tiltaket, omfang og varighet
- Hvilke naturtyper og naturverdier som blir berørt (dersom dette er kjent).

Vilkår for dispensasjoner:

Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår for dispensasjoner. Det skal alltid vurderes om det bør knyttes vilkår til tillatelser for å ivareta verneformålet.

Behandling etter annet lovverk:

Der et tiltak krever tillatelse både etter verneforskriften og etter annet regelverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt, jf. naturmangfoldloven § 48 tredje ledd. I slike tilfeller skal vedtak først fattes etter verneforskriften. Dersom verneforskriften angir en annen behandlingsmåte, skal denne behandlingsmåten følges. Forvaltningsmyndigheten kan også gi samtykke til at vedtak fattes etter annet lovverk først.

Vedtak:

Alle vedtak registreres i miljøvedtaksregisteret. SNO (lokalt) skal ha kopi av dispensasjoner for motorferdsel, og Sametinget og fylkeskommunen skal ha kopi dersom vedtaket berører kulturminner. Reindrifta skal få tilsendt dispensasjonssaker som kan være til hinder for reindrift. Det er klagerett på alle vedtak.

Kunnskapsgrunnlag

Forfatter	År	Tittel	Utgiver	Kobling
Stjørdal kommune		Motorferdsel i utmark - leiekjørere i Stjørdal kommune	Stjørdal kommune	https://www.stjordal.kommune.no/tjenester/naring-skatt-og-bevilling/motorferdsel-i-utmark/
Artsdatabanken	2018	Norsk rødliste for naturtyper 2018	Artsdatabanken	https://artsdatabanken.no/rodlisterforaturtyper
Artsdatabanken	2021	Norsk rødliste for arter 2021	Artsdatabanken	https://artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/
Framstad, E; Blindheim, T; Granhus, A; Nowell, M; Sverdrup-Thygeson, A	2017	Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern	Norsk institutt for naturforskning	https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2441926
Langmo, S. H.	2020	Naturverdier for lokalitet Kongrosletta, registrert i forbindelse med prosjekt Frivillig vern 2019	BioFokus	http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019-Kongrosletta.pdf
Moen, A., m.fl.	1983	Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen	Det kgl. norske videnskabers selskab	https://www.ntnu.no/documents/10476/18307797/37+N-Tr%C3%B8ndelag_BotRapp1983-1.pdf
Saanti Sijte	2014	Distriktsplan for Saanti Sijte 2014-2019	Saanti Sijte	https://www.statsforvalteren.no/siteassets/sf-trondelag/dokument-fmtl/landbruk-og-mat/reindrift/distriktsplaner/distriktsplan-saanti-sijte.pdf

Vedlegg

Filvedlegg

Type	Lagt til	Tema	Eksternt Opphav	Internt Opphav	Størrelse
	16.03.2022	Registrerte arter i Kongrosletta naturreservat per 11. februar 2022		Ja	285 Kb
	16.03.2022	Naturverdier for lokalitet Kongrosletta - Rapport fra BioFokus	Ja		5500 Kb

Kartvedlegg

Type	Lagt til	Tema	Eksternt Opphav	Internt Opphav	Størrelse
	17.02.2022	Vernekart		Ja	1286 Kb
	16.03.2022	Kart over kjernelokaliteter for spesielle naturtyper i Kongrosletta naturreservat		Ja	345 Kb
	31.03.2022	Kart over kjøretreaser i Kongrosletta naturreservat		Ja	1603 Kb
	26.07.2022	Kart over reindriftas kjøre- og flyttleier i Kongrosletta naturreservat		Ja	332 Kb